

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Erotemata Ecclesiastica

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Cap. CXIX. De Sacramento Pœnitentiæ, & Contritione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94604](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94604)

recipienda quæ solemnitates requirantur? *Resp.* Quòd Episcopus licentiam in scriptis concedat, si relicta sint alicui Ecclesiæ sibi subiectæ; vel Superiores Religionum annuant, si Regularibus relicta sint. Ita Urbanus Octavus in *Decretis de Celebrat. Miss.* de quibus apud Gavant, post *Manuale Episcoporum*, & apud Jordan, d. lib. 4. tit. 1. num. 515. ubi sunt pœnæ inflictæ contra inobedientes.

55. *Quer.* An peccet Sacerdos, qui Missa completa non recitat hymnum trium puorum, vel non sistit in gratiarum actionem? *Resp.* Secluso contemptu non peccare, saltem mortaliter; quia Rubrica in hoc non est præceptiva, sed consilium dat; & certè valde decet Sacerdotes orare, & in gratiarum actione pro temporis opportunitate se continere. *Quartus part. 2. tit. 12. dub. 3.*

56. *Quer.* An Sacerdos post Missam teneatur lavare manus sub pœna peccati? *Resp.* Negativè, quamvis non desint, qui id affirmant. *Diana par. 10. tract. 12. resol. 19.* Quibus non adheret *Quartus tit. 12. dub. 4.*

57. *Quer.* An peccet, qui post Missam, vel communionem statim ad prandium accedit, vel alias comedit, vel bibit? *Resp.* Negativè, secluso scandalo, vel contemptu; quia licet contrarium videatur statutum in cap. *Tribus gradibus. De Consecrat. dist. 2.* tamen canon ille in defuetudinem abiit. *D. Thom. 3. part. qu. 80. art. 6.* Quarto ubi ante dict. tit. 12. dub. 5. ubi tamen monet, ob reverentiam Sacramenti abstinendum esse per aliquod spatium à cibo, prout etiam à quacunque prophana occupatione, & de hoc videnda sunt, quæ ego scripsi *De Eucharistia decis. 25.*

58. *Quer.* Quamdiu species Sacramentales censeantur durare in stomacho post communionem, & post Missam? *Resp.* Cardinalem de Lugo ex consilio Medicorum sentire, ut particula, qua laici communicantur, consummetur à stomacho, etiam mediocri caloris, in sexagesima horæ parte; & idcirco in Sacerdote celebrante species consecratas esse in stomacho consumptas post semiquadrantem horæ; & ad summum in horæ quadrante. Alios verò docere, non posse in hoc tempus certum præfigi; sed attendendum esse majus, vel minus robur stomachi, & complexionis; ideoque neque minus medietatis horæ, neque majus tempus unius horæ requiri ad consummationem, nisi ageretur de stomacho debilissimo. *Diana part. 5. tract. 3. resol. 55.* *Quartus dict. part. 2. tit. 12. dub. 6.* ubi infert, quòd si vomitus accidat post horam à communionem, non esse trepidandum circa species Sacramentales, quia censentur omnino consumptæ, ac etiam multò ante horam, si stomachi vires sint satis robustæ, ut latè probavi *De Eucharistia dict. decis. 25.* ubi latè de hoc necessario quæsito.

59. *Quer.* Quid agendum, si quis statim post Communionem moneretur, species Sacramentales sumptas esse venenatas? *Resp.* Posse statim provocare vomitum, neque id esset in offensionem Sacramenti; quia expedit, ne calix vitæ vertatur in mortem. *S. Thom. 3. parte q. 83. art. 6. ad 3.* & Tambur. quos citat, & sequitur *Quartus ubi supra dict. dub. 6. in fine.*

60. *Quer.* Quid agendum de vomitu occurrente post Communionem? *Resp.* Si species Sacramentales appareant, & iterum sumi possint absque nausea, sumendæ sunt vel ab eodem, vel ab altero, qui sit jejunus. Si absque nausea sumi non possint, reponantur in loco sacro, & ibi custodiantur, donec fuerint corruptæ; quia tunc projicientur in Sacram. Si verò species non appareant, vomitus comburatur, & cineres in Sacram. mittantur, Rubrica Missalis, & ibi *Quartus par. 3. tit. 10. n. 14.*

61. *Quer.* An si celebrans post sumptionem statim evomat Sacramentum, & illud absque nausea reassumere non possit, debeat iterum consecrare, & iterum sumere? *Resp.* Esse hinc inde opiniones, sed negativam esse tenendam, quia perfectio Sacrificii non stat in retentione specierum, sed in earum sumptione. *Quartus ubi supra dub. 3.*

CAPUT CXIX.

De Sacramento Pœnitentiæ, & Contritione.

1. *Quer.* Quot sint partes Sacramenti Pœnitentiæ? *Resp.* Sunt tres, Contritio, Confessio, & Satisfactio. *Concil. Trident. sess. 14. cap. 3.*

2. *Quer.* Quid sit contritio? *Resp.* Est dolor perfectus, voluntariè assumptus propter Deum pro peccatis, cum proposito confitendi, & satisfaciendi. *S. Thom. 3. part. in addit. qu. 9. art. 1.*

3. *Quer.* An necessariò talis dolor debeat confessionem præcedere? *Resp.* Sufficere, si talis dolor eliciatur ante absolutionem, & sic vel in expressionem peccatorum, vel statim illis expositis. *S. Thom. 3. part. qu. 72. art. 4. P. Candid. Disquis. 31. art. 1.*

4. *Quer.* Quotuplex sit Contritio? *Resp.* Est duplex, una perfecta, quæ habet motivum supernaturale ob offensam Dei, quatenus peccatum est offensa Dei, & hæc verè est contritio, & habet vim justificandi sine Sacramento Confessionis in re, quando deficit commoditas confitendi, & habetur in Voto, ac in desiderio. Altera est contritio imperfecta, quæ vocatur Attritio, & suum motivum sumit à metu pœnarum, vel gehennæ, vel turpitudinis peccati, vel amissionis bonorum, & hæc licet ex se sola non sufficiat pro remissione peccatorum, sufficit cum Sacramento. *Concil. Trident. sess. 14. cap. 4. S. Thom. 3. part. in add. qu. 1. art. 1. & 3. part. qu. 80. art. 4.*

5. *Quer.* An Attritio, ut sit sufficiens ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ, debeat includere efficacem voluntatem non peccandi de cætero? *Resp.* Affirmativè. *Concil. Trident. sess. 14. cap. 4.* Unde qui dolet de peccato ob timorem pœnæ, sed cum tali affectu, quòd si pœna non esset, non præcaveret peccatum, non consequeretur remissionem. *P. Candidus ubi supra art. 2. num. 6.* Ego ipse in meis Decisionibus *de Pœnitentia Decis. 13. & Decis. 14.*

6. *Quer.* An sufficiat attritio, vel contritio unius, vel alterius peccati tantum? *Resp.* Cum

Cum distinctione: vel loquimur de peccatis mortalibus, & contritio, aut saltem attritio debet esse generalis, & universalis de omnibus, quia impium est à Deo iusto dimidiam sperare salutem. D. August. apud S. Thom. 3. part. qu. 84. art. 3. Vel intelligimus de peccatis venialibus, & sufficit particularis attritio de quibusdam, quia non sunt materia necessaria Sacramenti Pœnitentiæ. Candid. ubi supra art. 4. num. 4. ubi tamen excipit etiam in mortalibus, quando particularis tantum attritio elicetur ex ignorantia inculpabili, quemadmodum excipitur, & salvatur Confessio, quæ non sit integra ob inculpabilem oblivionem.

7. *Quer.* In quo differant inter se Contritio, & Attritio? *Resp.* Differunt circa obiectum, quia Contritio dolet ob offensam Dei. Attritio ob metum inferni; illa remittit peccata cum solo Sacramento in voto, hæc tantum in re. S. Thom. 3. part. qu. 86. art. 2. Candid. *dict. disp.* 31. art. 7. Decisiones meæ de Pœnitent. *Decis.* 14. num. 8.

8. *Quer.* An contritio omnium mortalium includat dolorem etiam venialium; & è contra contritio venialium debeat se extendere etiam ad mortalia? *Resp.* Contritionem omnium mortalium posse stare sine dolore venialium, quia sine his illa remitti possunt. At dari non posse utilem contritionem venialium, quæ non se extendat etiam ad mortalia; nam sine mortalium remissione, neque venialia remittuntur. S. Thom. *ibid.* d. 3. par. qu. 87. art. 4. ad 2.

9. *Quer.* An contritio debeat esse de singulis peccatis particulariter, vel sufficiat universalis de omnibus? *Resp.* Quod sufficit universalis; licet laudabile, & optimum sit in particulari, saltem de quacunque specie peccati, dolere, Candid. *ubi supra art.* 6.

10. *Quer.* An contritio sit necessaria necessitate mediæ, & præcepti ad salutem? *Resp.* Affirmative extra Sacramentum Pœnitentiæ, etiam si quis esset moriturus pro Christo; nam si peccata mortalia commisisset, & ea confiteri non posset, teneretur elicere actum contritionis ad consequendam æternam salutem; nam illa non daretur sine contritione per solum martyrium. Candid. *dict. art.* 7. num. 7. Quamvis contrarium esse verius ego ostendi in meis Decisionibus de Baptismo Mense Februario qu. 4. Conditione 5. ubi DD. & docui in tractatu de Pœnitentia *Decis.* 13. num. 14.

11. *Quer.* Quo tempore obliget Præceptum Contritionis? *Resp.* Quod obligat in periculo mortis, si desit Confessarius, ac in periculo perpetuæ amentię; prout etiam si quis verteretur in periculo committendi novum mortale, ad illud facilius evitandum; quamvis si in hoc casu non eliciat contritionis actum de peccato mortali præterito, & trahatur in novum mortale, non duo peccata nova committit, sed unum tantum. Tandem obligat Præceptum Contritionis, ubi quis debet administrare Sacramenta. Candid. *d. Disquisit.* 31. art. 8. ubi in fine notat, quod quis non tenetur statim conteri post commissum mortale, neque in die festo, quia de hoc nullum extat positivum præceptum. At de his vi-

Doct. Clericatus Tom. II. Lib. VII.

deantur meæ Decisiones de Pœnitentia *Decis.* XI. per totam.

12. *Quer.* Ad hoc ut contritio sit valida, an sit necessarium examen conscientię sicut in Confessione? *Resp.* Negative, quia sufficit talis qualis confusa commissarum culparum recordatio, de quibus doleat; nam soli Deo dirigitur, qui intelligit cordis intima, quod est diversum in confessione, quæ cum fiat Sacerdoti; habet necessariam integram expositionem peccatorum prævio examine factam, ad ferendum suum Iudicium. S. Thom. 3. part. in *Addit. qu.* 1. art. 3. ad 2. Candid. *ubi supra art.* 8. num. 2.

13. *Quer.* An contritio ad sui valorem requirat durationem temporis? *Resp.* Negative; quia peccatum fit in instanti; & sic in instanti destrui potest per merum actum contritionis. S. Thomas 3. part. *quest.* 80. art. 2. Candid. *ubi supra art.* 11. num. 5.

14. *Quer.* An homo possit justificari sine aliquo contritionis actu? *Resp.* Negative, nisi ex absoluta potentia Dei. Concil. Trident. *sess.* 6. cap. 6. & 7. S. Thom. 3. part. *quest.* 86. art. 2.

CAPUT CXX.

De Confessione Sacramentali.

1. *Quer.* Quid sit Sacramentalis Confessio?

Resp. Est legitima, & Sacramentalis accusatio de propriis peccatis, facta Sacerdoti; ad obtinendam remissionem peccatorum per absolutionem. Candid. *disquis.* 28. art. 1. Si studiosus plenior definitionem desideret, videat meam Decisionem XV. de Pœnitentia num. 10.

2. *Quer.* An positus in periculo mortis, non habens copiam confessarii, possit peccata sua laico confiteri? *Resp.* Negative, quo ad finem obtinendi Sacramentalem absolutionem; imò, si laicus eam dare præsumeret, efficeretur irregularis. cap. Si quis. De Cleric. non Ord. Ministr. Concil. Trident. *sess.* 14. cap. 6. Affirmative verò responderi potest quo ad maiorem contritionem acquirendam per illum humilitatis actum, ex quo demonstrat, se dispositum ad Sacramenta suscipienda. Candid. *ubi supra d. disquis.* 28. art. 1. num. 4. Ego de Pœnit. *Decis.* XVIII.

3. *Quer.* Quanam sit materia Sacramentalis Confessionis? *Resp.* Esse actus pœnitentis, qui consistunt in dolore pro peccatis, in accusatione voluntaria sui ipsius de eisdem, & in satisfactione pro ipsis. Concil. Trid. *sess.* 14. cap. 3. Candid. *ibid.* art. 2. num. 2. & 3. Ubi advertit, supradictos actus esse materiam proximam Pœnitentiæ Sacramenti; remota verò esse ipsamet peccata. Ego ipse de Pœnit. *Decis.* 13.

4. *Quer.* An omnes prædicti actus pœnitentis sint partes essentielles Sacramenti Pœnitentiæ? *Resp.* Contritionem, & Confessionem esse partes essentielles; Satisfactionem verò esse partem integram. S. Thom. 3. part. qu. 84. art. 2.

5. *Quer.* Quid, & quotuplex sit peccatum? *Resp.* Peccatum est recessus à lege Divina voluntaria-